

Nr 107.

*Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående pension å allmänna indragningsstaten åt arbetaren E. Svensson och arbeterskan Margareta Hagström vid ammunitionsfabriken å Karlsborg; given Stockholms slott den 29 maj 1914.*

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvärens ärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att smeden vid ammunitionsfabriken å Karlsborg Emanuel Svensson och arbeterskan därstädes Margareta Andersdotter Hagström må å allmänna indragningsstaten uppbära årlig pension av femhundra kronor för Svensson och trehundra kronor för Margareta Hagström, att utgå för var och en från och med månaden näst efter den, under vilken han eller hon varder entledigad från sin anställning vid ammunitionsfabriken.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

**GUSTAF ADOLF.**

*Hj. L. Hammarskjöld.*

*Utdrag av protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför  
Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet  
å Stockholms slott den 29 maj 1914.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,  
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,  
Statsråden: HASSELROT,  
VON SYDOW,  
friherre BECK-FRIIS,  
STENBERG,  
LINNÉR,  
MÖRCKE,  
VENNERSTEN,  
WESTMAN,  
BROSTRÖM.

---

Departementschefen, hans excellens herr statsministern Hammar-  
skjöld, yttrade vidare:

»Uti skrivelse till arméförvaltningens artilleridepartement har styres-  
mannen för ammunitionsfabriken å Karlsborg med anledning av därom  
gjord framställning anhållit om utverkande av pension åt arbetaren vid  
nämnda ammunitionsfabrik Emanuel Svensson och arbeterskan därstädes  
Margareta Andersdotter Hagström, vilka på grund av långvarig anställ-  
ning i kronans tjänst nu till följd av bristande arbetsförmåga ansetts böra  
komma i åtnjutande av sådan förmån.

Av skrivelsen bifogade fräjdebetyg, läkarintyg, intyg av arbets-  
officeren vid Karlsborg samt av styresmannens i övrigt lämnade upp-  
gifter inhämtas:

*beträffande Svensson,*

att han är född den 12 mars 1847 och sedan den 21 februari 1887  
eller snart 27 år haft anställning vid ammunitionsfabriken,

att han, som är smed, nu är till följd av långvarig magsjukdom och ålderdomssvaghet oförmögen att fullgöra det med hans anställning förenade arbetet och ej heller har förmåga att eljest försörja sig med eget arbete,

att han under år 1913 utom fri bostad och vedbrand kontant uppburit 1,091 kronor 44 öre, samt

att han städse ådagalagt ett hedrande uppförande samt varit sköt-sam och arbetsam;

*beträffande arbetskan Hagström,*

att hon är född den 15 april 1861 och varit anställd i kronans tjänst under 34 år och därunder vid ammunitionsfabriken från den 21 februari 1887 till den 22 december 1892 samt från den 1 oktober 1899 till innevarande tid,

att hon sedan omkring 8 år lider av kronisk magsjukdom med periodvis påkommande häftiga kräkningsanfall, vilka de sista åren påkommit ett par gånger i månaden och varvid hon varit fullkomligt arbetsoduglig, och att hon företer bilden av en tidigt åldrad och utsliten person, vartill sannolikt även bidragit, att hon åren 1883—1887 under längre tider arbetat vid knallkviksilvertillverkningen och då enligt uppgift varit kvicksilverbeförgiftad, samt att hon på grund av sin sjukdom är oförmögen att fullgöra de henne vid fabriken åliggande göromål och för framtiden är urståndsatt att med eget arbete försörja sig,

att hon år 1913 utom fri bostad och vedbrand haft en kontant inkomst av 839 kronor 1 öre, samt,

att hon städse ådagalagt ett mycket hedrande uppförande samt i sitt arbete visat synnerlig flit, omtänksamhet och duglighet.

Arméförvaltningens artilleridepartement har ansett det billigt, att Svensson och Margareta Hagström, som till följd av sina nedsatta arbetskrafter ej längre kunde kvarstå i sin tjänst, bereddes erforderlig hjälp till livsuppehälle genom pension, vartill deras långvariga och väl vitsordade statstjänst gäve dem berättigade anspråk. Margareta Hagström hade visserligen icke uppnått den levnadsålder, som vanligen förutsattes för rätt till pension, men vad som meddelats angående hennes hälsotillstånd torde mer än nog uppväga de felande levnadsåren, varvid särskilt borde beaktas, att hon i kronans tjänst ådragit sig sin skröplighet och för tidiga ålderdomssvaghet. Med fästat avseende å Svenssons och Margareta Hagströms årliga löneinkomster och å de belopp, som förut i likartade fall av riksdagen beviljats såsom pension, ansåge

Artilleridepartementets framställning.

artilleridepartementet pensionsbeloppen böra bestämmas för Svensson till 500 kronor och för Margareta Hagström till 300 kronor årligen.

På grund av vad sålunda anförts har artilleridepartementet hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att å allmänna indragningsstaten bevilja Svensson och Margareta Hagström en årlig pension av 500 kronor åt den förre och 300 kronor åt den senare, att utgå för var och en från och med månaden näst efter den, under vilken han eller hon bleve entledigad från sin anställning vid ammunitionsfabriken.

Statskontorets  
yttrande.

Statskontoret har tillstyrkt bifall till förevarande framställning på grund av vad i ärendet blivit upplyst och under återopande av dels 1909 års riksdags beslut om pensioner å 500 kronor till åtskilliga förmän och arbetare vid statens gevärsfaktori, dels ock 1908 års riksdags beslut om pension å 300 kronor åt arbeterskan vid ammunitionsfabrikens avdelning å Marieberg Henriks Karin Nilsson.

Departements-  
chefen.

I likhet med myndigheterna anser jag, att Svensson och Margareta Hagström böra komma i åtnjutande av något årligt understöd för sin återstående livstid, och har jag icke något att erinra mot de av artilleridepartementet föreslagna pensionsbeloppen.

Jag får alltså hemställa, det Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen medgiva,

att smeden vid ammunitionsfabriken å Karlsborg Emanuel Svensson och arbeterskan därstädes Margareta Andersdotter Hagström må å allmänna indragningsstaten uppbära årlig pension av femhundra kronor för Svensson och trehundra kronor för Margareta Hagström, att utgå för var och en från och med månaden näst efter den, under vilken han eller hon varder entledigad från sin anställning vid ammunitionsfabriken.»

Till denna, av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall; och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

*Ali Söderhjelm.*